

آموزش روخوانی و روانخوانی

مسترب کریم

نور

مؤلفین:

محمد خواجوى و احمد حاجى شريف

خواجوی، محمد، ۱۳۳۱-

آموزش روخوانی و روانخوانی قرآن کریم نور / مولفین محمد خواجوی،
احمد حاجی شریف. -- تهران : یاسین ، ۱۳۸۵ .
[۱۱۴ص].

ISBN 964-5995-95-7 : ۲۲۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا.
این کتاب قبلا توسط ناشران مختلف در سالهای متفاوت نیز منتشر شده
است .

۱. قرآن -- قرأت -- راهنمای آموزشی . الف. حاجی شریف، احمد ،
۱۳۳۱- . ب. عنوان.

۲۹۷ / ۱۵۱۰۷

BP ۷۴/۵ / خ ۹۱۸
الف ۱۳۸۵

کتابخانه ملی ایران

۸۵-۱۰۵۵۰م

انتشارات یاسین

نام کتاب : آموزش روخوانی و روانخوانی قرآن کریم نور

مولفین : محمد خواجوی و احمد حاجی شریف

چاپخانه : گلپان چاپ صحافی : آزاده

نوبت چاپ : اول ۱۳۸۵

تیراژ : ۵۰۲۰۰

ناشر : انتشارات یاسین

تهران ، خیابان ۱۵ خرداد ، بازار ، کوچه مسجد جامع ، پاساژ فرنو

تلفن های : ۵۵۶۰۷۶۶۴ - ۵۵۶۱۷۰۱۹ - ۵۵۶۱۷۰۱۹ فاکس : ۵۵۸۰۱۳۶۹

شابک : ۹۶۴-۵۹۹۵-۹۵-۷

ISBN:964-5995-95-7

سازمان دارالقرآن کریم

میدان امام حسین (ع) ، خیابان خواجه نصیر الدین طوسی ،

شماره ۸۵ ، تلفن و فاکس : ۷۷۶۰۷۵۴۷

۱	مقدمه
۱	ویزگیهای کتاب
۲	توصیه های مهم برای مدرسین
۴	نکته بسیار مهم
۵	درس اول / فتحه
۱۰	درس دوم / کسره
۱۴	درس سوم / ضمه
۱۹	درس چهارم / سکون
۲۳	درس پنجم / ارزشیابی (۱)
۲۷	درس ششم / صدای الف کشیده
۳۰	صدای الف کشیده نوع دوم
۳۳	درس هفتم / صدای یاء کشیده
۳۸	درس هشتم / صدای واو کشیده
۴۳	درس نهم / تشدید
۴۸	درس دهم / ارزشیابی (۲)
۵۲	درس یازدهم / حروف ناخوانا ۱ (و-ا)
۵۸	درس دوازدهم / حروف ناخوانا ۲ (ل-ی)
۶۳	درس سیزدهم / علامت مد

فهرست

۶۷	درس چهاردهم / تنوین	☐
۷۴	درس پانزدهم / ارزشیابی (۳)	☐
۷۷	درس شانزدهم / اشباع حرف (ه)	☐
۷۹	سوره تبت، آیات (۱ تا ۵)	
۸۱	درس هفدهم / حروف مقطعه	☐
۸۳	سوره دخان آیات (۱ تا ۶)	
۸۳	سوره روم آیات (۱ تا ۵)	
۸۴	سوره ابراهیم آیات (۱ تا ۲)	
۸۴	سوره اعراف آیات (۱ تا ۳)	
۸۵	سوره مریم آیات (۱ تا ۴)	
۸۵	سوره شوری آیات (۱ تا ۵)	
۸۶	درس هجدهم / مواردی که او، آ خوانده می شود	☐
۸۸	نحوه نگارش (آ) در قرآن کریم	
۸۸	سوره نمل آیات (۱ تا ۷)	
۸۹	سوره بقره آیات (۲۸۵ تا ۲۸۶)	
۹۰	درس نوزدهم / وقف	☐
۹۶	درس بیستم / تنوین نزد حروف ساکن	☐
۹۹	سوره لقمان آیات (۱ تا آخر)	
۱۰۶	سوره لقمان به شیوه قرآنهاي عربي	

آموزش و فراگیری روخوانی قرآن کریم و عنایت خاص به این امر مهم همیشه مدنظر آحاد مردم مسلمان و قرآن دوست به ویژه هم میهنان عزیز و علی الخصوص پس از انقلاب شکوهمند اسلامی بوده است. روخوانی قرآن کریم به عنوان مدخل آشنایی مقدماتی و انس با این کتاب انسان ساز تا بهره گیری کلان و وسیع از دریای ژرف معارف آن همواره مخاطبهای فراوانی داشته و به همین جهت با تلاش و کوشش معلمین و مدرسین دلسوز قرآن کریم کتابهای زیادی در این زمینه تدوین گردیده که هر کدام در نوع خود در خور توجه و از ویژگیهایی نیز برخوردار بوده‌اند. کتابی که در پیش روی دارید نیز یکی از ده‌ها کتاب روخوانی است که مؤلفین آن به منظور دستیابی به اهداف مورد نظر در سطح روخوانی قرآن کریم آن را با اصول و ویژگیهای زیر تدوین نموده‌اند که امید است مدرسین گرامی و ارجمند با بهره گیری از این کتاب و ایجاد انگیزه و رغبت در قرآن آموزان عزیز و استفاده از روشهای مناسب تدریس در انجام وظیفه مهم و خطیر خود موفق باشند و همواره از عنایات و الطاف الهی نیز برخوردار گردند.

ویژگیهای کتاب

- ❖ سیر منطقی محتوا: رعایت هماهنگی، پیوستگی و انسجام هر درس با درس قبل و بعد، و نیز هر درس نسبت به دروس دیگر.
- ❖ رعایت اصل توالی (از ساده به مشکل) در درسها و تمرینها.
- ❖ پیوستگی و هماهنگی تمرینهای هر درس با درس مربوطه و پرهیز از پرسش و تمرینهایی که آموزشهای مربوط به آن تدریس نشده است.
- ❖ ارائه تمرینهای متنوع و جاذب از قبیل حل جدول و مسابقه قرآنی بجای بعضی از تمرینهای معمول و احتمالاً خسته کننده.

❖ تکیه بر مهارت‌های رفتاری با استفاده از تمرین‌های متنوع و گوناگون و اختصار در قاعده گویی.

❖ بهره‌گیری از عبارات و آیات کلیه اجزاء قرآن کریم به منظور آشنایی و کسب مهارت بیشتر در خواندن آیات همه اجزاء کلام الله مجید.

❖ بهره‌گیری از واژه‌های قرآنی در تمامی عبارات و کلمات متن دروس و تمرین‌های آنها بطوریکه حتی یک واژه غیر قرآنی در سراسر کتاب استفاده نشده است.

توصیه‌های مهم برای مدرسین

❖ به منظور جلوگیری از اتلاف وقت و پرهیز از ایجاد دافعه در قرآن‌آموز و همچنین دستیابی هر چه بیشتر به اهداف آموزش از کتابهای روش تدریس استفاده کنید.

❖ به منظور کسب موفقیت بیشتر در تدریس، قبلاً طرح درس مورد نظر را تهیه و اهداف شناختی و رفتاری درس را تعیین نمائید.

❖ تفکیک خوانی، هدف آموزش روخوانی نمی باشد بلکه این روش پل و وسیله‌ای برای دستیابی به ترکیب خوانی است لذا چنانکه قرآن‌آموزان مهارت کافی در ترکیب خوانی کلمات و عبارات را نداشته باشند از این روش استفاده کنید ولی چنانچه در خواندن متن مورد نظر مهارت لازم را داشتند استفاده از این روش ضرورت نخواهد داشت.

❖ در هر نوبت از تدریس، ارزشیابی تشخیصی (ورودی) داشته باشید تا مطمئن شوید قرآن‌آموزان درس را به خوبی فرا گرفته‌اند، در غیر این صورت ضروری است درس گذشته را مجدداً تدریس نمائید.

❖ تدریس خود را منحصر و محدود به روش سخنرانی نکنید بلکه از روشهای دیگر مانند : بحث گروهی، بحث و گفتگو در کلاس، پرسش و پاسخ، نمایشی، ایفای نقش و ... نیز بهره گیرید.

❖ در طول تدریس، خوشرو باشید؛ انگیزه ایجاد کنید؛ کلاس را شاداب و سر حال نگه دارید؛ از ذوقها و هنرها بهره گیرید؛ از وسائل کمک آموزشی استفاده کنید؛ زمینه اندیشیدن به منظور کشف قاعده را برای قرآن آموز فراهم کنید؛ از برخورد تند و نامناسب جداً پرهیز کنید؛ برخورد صمیمانه و محبت آمیز داشته باشید؛ همواره از تشویق به عنوان یک عامل محرک و رشد دهنده بهره گیرید؛ در پایان هر درس از مطالب آموزش داده شده جمع بندی و نتیجه گیری کنید.

❖ درسهایی را که از محتوای سنگینی برخوردارند در دو جلسه تدریس و تمرین کنید.

❖ به منظور ارائه آموزش بهتر و ایجاد جاذبه و تنوع در کلاس از نوارهای قاریان ممتاز و مشهور و دانش آموزان خوش صوت بهره گیرید.

❖ در پایان هر نوبت از تدریس و در آخر هر فصل و بخش، ارزشیابی کنید و توجه داشته باشید که ارزشیابی به منظور دستیابی به اهداف زیر انجام می گیرد:

- میزان آمادگی قرآن آموز و تصمیم آگاهانه برای ادامه آموزش قرآن توسط مدرس.

- مشخص شدن اهداف آموزش برای قرآن آموز.

- اصلاح روش تدریس مدرس.

- تعیین نقاط ضعف و قوت قرآن آموز و جبران نقاط ضعف با همکاری مدرس و قرآن آموز.

نکته بسیار مهم

مدرسین گرامی باید توجه داشت باشند: ❖ مشکل اصلی ناتوانی هموطنان گرامی حتی افراد تحصیل کرده در روخوانی قرآن کریم عدم آشنایی با حروف و علائم و یاندانستن قواعد آن نیست. زیرا اکثر موارد یاد شده در زبان فارسی نیز موجود است. بلکه عامل مهم، عدم مهارت کافی در ترکیب خوانی حروف کلمات و ترکیب خوانی کلمات یک جمله است. همین و بس.

به همین جهت متذکر می شویم برای دستیابی به اهداف روخوانی قرآن کریم باید بجای شرح و تفصیل درباره حروف و صداها و علائم و قواعد به تمرین و تکرار زیاد در خواندن عبارات و آیات پرداخت. بنابراین محتوای این کتاب طوری تنظیم گردیده که پس از آموزش درس چهارم بلافاصله و بطور گسترده وارد عبارتها و آیات قرآنی شده است تا خلاء اصلی و مشکل عمده را که سالهاست هم میهنان، با آن روبرو هستند مرتفع گردد. لهذا توصیه می کنیم مدرسین محترم این مهم را برای قرآن آموزان تشریح نموده از آنها بخواهند کلمات و آیات قرآنی را آنقدر بخوانند و تمرین کنند تا مهارت کافی را بدست آورند.

❖ از آنجا که تشویق یکی از عوامل مهم در رشد و یادگیری است قرآن آموزانی که در تمرینات و مسابقات درس، بهترین نتیجه را ارائه نمودند و یا نسبت به فعالیتهای سابق خود تحرک و جدیت بیشتری نشان می دهند تشویق و ترغیب نمایند.

❖ با در نظر گرفتن سطح اطلاعات و قدرت فراگیری قرآن آموزان، از طرح آن دسته از پاورقیهائی که آموزش جدید محسوب می شود صرف نظر نمائید.